

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ÜMİT BOYNER'İN

“GÖRÜŞ” DERGİSİ TANITIM KOKTEYLİ

AÇILIŞ KONUŞMASI

29 Mart 2010

Four Seasons Oteli, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Değerli üyelerimiz, değerli basın mensupları, öncelikle hepinize hoş geldiniz demek istiyorum. TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi Görüş dergisi, neredeyse TÜSİAD'ın tarihi ile özdeş bir yayın organıdır. 1973'te ceket cebine sığacak boyutta yayınına başlayan Görüş, 1992'de büyük boy olarak yayınına devam etmişti. Türkiye'nin iktisadi, siyasi ve kültürel dinamiğine kritik bir bakış açısı getirmeyi hedefleyen "GÖRÜŞ" bugün, kısa bir aradan sonra yeniden yayın hayatına dönüyor.

1992'de Görüş dergisi büyük formatta yayınlanmaya başladığında, Şeref Başkanımız sayın Bülent Eczacıbaşı, dönemin Yönetim Kurulu Başkanı olarak TÜSİAD'ın ve Görüş dergisinin rotasını "ülkenin sorunlarına ülke çıkarları perspektifinden yaklaşmak," diye özetleyebileceğimiz bir yaklaşımla çizmişti. Görüş dergisi, 61. sayısı ile yeniden yayınlanırken, yaklaşık 20 yıl önce çizilmiş olan bu rotayı koruyarak yoluna devam edecek.

Rotamız aynı ancak ufukumuz genişledi. 21. yy'ın perspektifi, artık küreselleşme dinamiğinin daha hızlı içselleştirilmesini gerektiriyor. GÖRÜŞ dergisi, aynı TÜSİAD gibi, küresel düşünüp yerel karar alanların görüşleri ile şekillenecek, daha aydınlık bir Türkiye beklentisinin yaşama geçirilmesine katkı sağlamaya çalışacak. Yine TÜSAD gibi, hiçbir kişi ve kurum ile mutlak fikir birliği içinde olmayacak veya kategorik olarak farklı düşünme noktasından hareket etmeyecek. Bu sayımızın kapak konusunu işte bu yaklaşımla biçimlendirdik.

Değerli üyelerimiz,

Şöyle bir geriye dönüp baktığımızda, Türkiye'nin son 30 yılda çok önemli konuları tartıştığını görebiliyoruz. Özellikle ekonomik hayatımızda büyük dönüşümler yaşadık. Kendini tanımayan, içine kapalı, kaderine razı bir ülkeyken, gücünün ve potansiyellerinin farkında, dünya ile iç içe, kaderini eline alabilmek için mücadele eden ve bunu büyük ölçüde başaran bir ülke haline geldik.

Ancak ne yazık ki, demokratik standartlarımızda ve siyaset kültürümüzde köklü bir dönüşüm gerçekleştirmek üzere başlattığımız tartışmalarda aynı sonucu alamadık. Bazı mevzi ilerlemeler kaydedebildik ama siyasetin bütününe çağdaş demokratik bir yapıya kavuşturacak değişimi sağlayamadık. Hatta kimi konularda tartışa tartışa başlangıç noktamızın gerilerine düştük, kavramların içini boşalttık.

Bunun en bariz örneğini Anayasa tartışmalarının oluşturduğunu söyleyebiliriz... 80 Anayasası'nın bu ülkeye dar geldiğini kabul etmeyen yok. Özellikle AB'ye uyum sürecinin etkisiyle birçok maddesini değiştirdik de. Ancak bu Anayasa'nın anti-demokratik ruhu olduğu gibi yerinde duruyor. Ne zaman Anayasa'da köklü bir değişiklik gerektiğini ortaya atsak, parlamento içi uzlaşmanın sağlanamadığından dem vuruluyor. Bize göre bu uzlaşmazlığın temelinde parlamenter sistemin iki temel unsurundaki zafiyet yatıyor.

- Demokratik standardı son derece tartışmalı bir siyasi partiler yasası
- Seçmen iradesinin meclise yansımaları tesadüfe bırakan bir seçim yasası

Görüş dergisinin kapak konusuna biraz daha yakından yaklaşıp bu sözlerimi açmak istiyorum: Görüş dergisi, bu sayısında, demokratikleşme önerileri içinde sürekli yer almasına rağmen bir türlü Türkiye'nin, siyasetçinin ve aslında liderlerin gündemine giremeyen bir konuyu detaylarıyla işliyor: Siyasi Partiler ve Seçim Yasalarında Reform.

TÜSİAD olarak yıllardır bu konuyu siyasi partilerin gündemine getirmeye çalıştık. OLMUYOR. Herkes Anayasa tartışmalarına kilitlenmişken, biz tekrar kuvvetli bir şekilde kamuoyunun önüne bu konuyu getirmek istiyoruz. Çünkü bu konu, bizce siyaset kurumunun kendisinden beklenen reform yeteneğini kısıtlayan, vasatileştiren, arzu ettiğimiz Anayasal ve yasal reform sürecini verimsiz kılacak bir engel niteliğinde. O yüzden bizim açımızdan bir demokratikleşme paketinin en önemli unsuru ve belki de ön şartı.

Çok basit ifade etmek istiyorum: bugünkü siyasi partiler düzenlememiz lider odaklıdır. Lider ne derse onu yaparsınız, lider kimi seçerse onu komisyonlara koyarsınız, lider kimi seçerse onu aday gösterirsiniz, lider sizi beğenmezse partiden uzaklaştırırsınız, liderin klanı vardır, liderin polit-bürosu vardır.

Böyle bir yapıyı savunursunuz, “bu seçmen kendi haline bırakılınca kimi seçeceği belli olmaz” dersiniz ve polit-büroda uygun adayları tespit edersiniz. Parti içi demokrasi gerçekleşmez, doğal olarak parlamento içi demokrasi tesadüfe kalır. Böyle bir yapıdan bir de hükümet çıkarırsınız ve lider ile arkadaşları yürütme ve yasama erklerini birbirinin içine geçmiş bir şekilde bizim adımıza kullanır...

Bu yapı neredeyse hatırlayabildiğimiz geçmişten bu yana hep böyle geldi. Seçmenin tanımadığı ancak liderin çok yakından tanıdığı milletvekillerimiz oldu. Bunun bir iyi yanı oldu, seçmen milletvekilini tanımadığı için peşinden koşmadı, hesap sormadı, milletvekillerimiz de rahat rahat çalışma fırsatı bulabildiler. Böyle bir yapı doğal olarak parlamento içi uzlaşmayı sınırlayan en önemli unsurlardan biri. Bir istatistik verip diğer konuya geçeceğim. Son on yılda, kanunlaşan düzenleme taslaklarının yüzde 95'i bakanlar kurulu tasarısı olarak gerçekleşmiş. Yani yasama sürecinin sahibi milletvekillerinin teklifi ile kanunlaşan kanun taslakların oranı sadece yüzde 5!!!

Şimdi bu tabloya bir de yönetimde istikrar adına savunulan seçim barajını eklemek istiyorum. Öncelikle hemen hatırlatalım, aşağı yukarı her konuda referans aldığımız, çağdaş demokrasilerde özellikle AB bölgesinde böyle bir baraj düzeyi yok, hatta demokratik standartları tartışmalı bir çok ülkede de maalesef böyle yüksek bir baraj uygulaması yok. Bizde niye yüzde 10 barajı var? Üstelik yüksek baraj uygulaması bir askeri müdahale ürünü de değil... “Sivil İktidar” döneminde yükseltiyorum Türkiye barajı.

Yine aynı liderler istikrar sözcüğünden bahsediyorlar, herhalde kafalarında oluşturdukları bir ideal seçmen tercihi şablonu var. Yüzde 3'lük, 5'lik, 8'lik tercihlerin kayda değer olmadığı kanaatindedir; üstelik parlamentoda bulunmaları durumunda çatlak ses çıkartacaklarını, iç içe geçmiş yasama-yürütme sarmalını bozacaklarını düşünüyorlar. Çağdaş demokrasilerde son derece meşru zemin bulmuş koalisyonların askeri müdahaleyi tetikleyeceği düşüncesine kadar uzanan, sağlıklı olmaktan çok uzak bazı görüşleri bile duymak mümkün.

Öte yandan, seçim bölgelerinin bugünkü oluşturulma şekillerinin milletvekilleri ile onları seçenler arasındaki ilişkinin ancak seçimden seçime, o da son derece sınırlı biçimde tesis etmeye izin vermesi demokrasinin sağlıklı işlemesi açısından ciddi bir problem. Mevcut sistemin nüfusu düşük illere sağladığı temsil ayrıcalığı da ayrı bir tartışma konusu olarak ortada duruyor. Bütün bu konular ve daha fazlası Görüş dergisinin bu sayısında ele alınmış durumda.

Her zamanki gibi, sesimiz çıktığı kadar, çoğulcu parlamenter rejimin bir sivil toplum örgütüne tanıdığı haklar ve çizdiği sınırlar içinde sesimizi yükselterek doğru bildiklerimizi anlatmaya devam edeceğiz. Görüş dergisinin de bu yolda etkili bir araç olacağını düşünüyoruz.

Zamanınızı ayırarak, bu çok önemseydiğimiz iletişim mecrasının yeniden hayat bulması sevencimize ortak olduğunuz için hepinizi bir kez daha şükranla selamlıyorum.